

Aika 10.09.2026, klo 14:00

Paikka Satasairaala P-talo/Teams

Käsiteltävät asiat

- § 21 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 22 Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**
- § 23 Perhe- ja sosiaalipalveluiden talouden seuranta 1-7/2026**
- § 24 Perhe- ja sosiaalipalvelujen lautakunnan ajankohtaiset asiat**
- § 25 Vastine valtuustoaloitteeseen luontoympäristöjen terveyshyötyjen hyödyntämisestä ja huomioimisesta palveluiden suunnittelussa**
- § 26 Tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Heidi Sakari, puheenjohtaja
Jenni Lindfors, 1. varapuheenjohtaja
Terttu Grönvall, sihteeri
Pauliina Aalto
Petri Ahokangas
Nea Hakala
Vilho Hakala
Arimo Koivisto
Mirva Korvala
Henna Kyhä
Charlotta Nordling
Roope Rantala
Seppo Sattilainen
Pyry Väre
Hanna-Leena Markki

§ 21**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Ehdotus**

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

§ 22**Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pauliina Aalto ja Petri Ahokangas.

§ 23**Perhe- ja sosiaalipalveluiden talouden seuranta 1-7/2026**

SATAHADno-2026-1496

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Leena Markki, hanna-leena.markki@sata.fi

Liitteet

1 Talouden raportti 1-7 kk 2026 perhe- ja sosiaalipalveluiden toimialat
Verkojulkisuus rajoitettu

Hallintosäännön 11 §:n mukaan perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunnan tehtävänä on talousarvion toteuman seuranta oman toimialansa osalta.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialuejohtaja Hanna-Leena Markki esittelee talousraportin 1-7/2026.

Ehdotus

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta päättää

- merkitä talouskatsauksen 1-7/2026 tiedoksi.

§ 24**Perhe- ja sosiaalipalvelujen lautakunnan ajankohtaiset asiat**

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Leena Markki, hanna-leena.markki@sata.fi

Perhe- ja sosiaalipalvelujen lautakunnan ajankohtaiset asiat:

- Yksikkövierailu: lautakunta tutustuu lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiantuntijayksikköön Satasairaalan P-talossa. Kuullaan yksikön toiminnasta sekä tutustutaan tiloihin.

Kokouksessa esiteltävät asiat:

- Sosiaalihuoltolain sekä lastensuojelulain uudistus
- Lastensuojelun tilannekatsaus

Ehdotus

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Merkittään tiedoksi.

§ 25

Vastine valtuustoaloitteeseen luontoympäristöjen terveyshyötyjen hyödyntämisestä ja huomioimisesta palveluiden suunnittelussa

SATAHADno-2026-4201

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna-Leena Markki, hanna-leena.markki@sata.fi

Liitteet

1 Luontoympäristöjen terveyshyötyjen hyödyntäminen ja huomioiminen palveluiden suunnittelussa, Vihreä aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 13.4.2026

Asian vireilletulo

Satakunnan Vihreiden aluevaltuustoryhmä jätti 13.4.2026 aloitteen luontoympäristöjen terveyshyötyjen hyödyntämisestä ja huomioimisesta palveluiden suunnittelussa. Valtuustoaloitteessa nostetaan esiin luontoympäristöjen merkitys terveydelle ja hyvinvoinnille. Aloitteessa esitetään, että Satakunnan hyvinvointialue ryhtyy toimiin ja hyödyntää luontoympäristöjen terveysvaikutuksia entistä systemaattisemmin palveluiden ja hoidon suunnittelussa.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Aloitteessa esitetyt havainnot luonnon myönteisistä vaikutuksista mielenterveyteen, fyysiseen terveyteen sekä immuunijärjestelmään perustuvat laajaan tutkimusnäyttöön, ja niiden merkitys ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta on tunnistettu myös hyvinvointialueella. Esimerkiksi Sata-alueen koulutuslustoalta löytyy henkilöstölle suunnattu hyvinvoinnin edistämisen kurssi, jossa on luontohyvinvoinnin osio. Kouluterveyskyselyn mukaan Satakunnassa liikutaan lähiluonnossa maan keskiarvoa enemmän.

Satakunnan hyvinvointialueella luontolähtöisiä elementtejä hyödynnetään jo nykyisellään useissa palveluissa ja toiminnoissa eri toimialueilla. Esimerkiksi:

- **Mielenterveys- ja päihdepalveluissa** toiminnallisen kuntoutuksen yksiköissä toteutetaan luontoon sijoittuvia ryhmätoimintoja, kuten ulkoilua, retkiä ja arjen toimintakykyä vahvistavaa tekemistä luonnonympäristöissä.
- **Kuntouttavassa työtoiminnassa ja sosiaalipalveluissa** hyödynnetään ympäristöjä, joissa asiakkaiden osallisuutta, työ- ja toimintakykyä tuetaan myös ulkona ja luontoympäristöissä tapahtuvan toiminnan kautta.
- **Ikääntyneiden palveluissa** ulkoilu ja lähiluonnon hyödyntäminen on osa toimintakykyä ylläpitävää arkea, ja yksiköissä pyritään mahdollistamaan turvallinen ulkona liikkuminen.
- **Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa** sekä opiskeluhuollossa korostetaan liikkumisen, ulkoilun ja arkiympäristön merkitystä hyvinvoinnille, ja yhteistyötä tehdään kuntien sekä varhaiskasvatuksen kanssa. Perheohjaajien, perhetyöntekijöiden, sosiaaliohjaajien ja tukihenkilöiden työhön sisältyy luonnossa liikkuminen lasten, nuorten ja perheiden kanssa (mm. luontopolut, leikkipuistot, merenrannat). Luonnossa liikkuminen rauhoittaa esimerkiksi

erityislapsia ja esimerkiksi lapsi/nuoria, joille sosiaaliset tilanteet tuovat ahdistusta. Samalla lapsille/nuorille opetetaan luonnon kunnioittamista ja käsitellään mm. roskaamiseen liittyviä asioita.

- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työssä** edistetään asukkaiden liikkumista ja arkiaktiivisuutta, jossa myös lähiluonnolla ja viheralueilla on keskeinen rooli. Sote- palveluiden Hyte-valmennuksesta (voimavaralähtöinen elintapaohjauksen toimintamalli) ja kuntien liikuntaneuvonnasta voidaan käydä tutustumassa asiakkaiden lähiympäristöön, jotta valmennuksen jälkeen voidaan jatkaa lähiluonnossa liikkumista. Hyödynnämme olemassa olevia metsiä, luontopolkuja, leikkipaikkoja yms. ja näistä tietoa saa myös Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivustolta (Hyvinvointimajakka).

Hyvinvointialue tekee jo tällä hetkellä yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kuntien vastuulla olevat maankäyttö, kaavoitus ja viheralueiden suunnittelu muodostavat keskeisen perustan luontoympäristöjen saavutettavuudelle, ja hyvinvointialue osallistuu tähän työhön omalta osaltaan HYTE-yhteistyön kautta. Thl julkaisi syksyllä 2025 uusia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpidekoodeja. Esim. OAB62: Luontopalvelujen ja lähiluonnossa liikkumisen neuvonta ja ohjaus. Uusien toimenpidekoodien myötä hyvinvointialueet voivat ensimmäistä kertaa seurata kansallisesti yhtenäisillä OAB-koodeilla asiakas- ja palveluohjausta erilaisiin hyvinvointia ja terveyttä tukeviin palveluihin, joita kunnat ja järjestöt ja muut toimijat tarjoavat.

On kuitenkin tärkeää todeta, että hyvinvointialueen lakisääteinen rooli painottuu sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen, eikä sillä ole suoraa toimivaltaa esimerkiksi metsien käyttöön, kaupunkisuunnitteluun tai viheralueiden toteutukseen. Näin ollen luontoympäristöjen laajempi systemaattinen hyödyntäminen edellyttää ensisijaisesti kuntien ja muiden toimijoiden ratkaisuja.

Yhteenveto

Hyvinvointialueen keskeinen tavoite on turvata lakisääteiset palvelut sekä kehittää toimintaa kustannusvaikuttavasti. Satakunnan hyvinvointialue jatkaa luontolähtöisten toimintatapojen hyödyntämistä osana palveluita siellä, missä ne tukevat asiakkaiden hyvinvointia ja ovat tarkoituksenmukaisia. Kehittämistä tehdään osana normaalia toiminnan kehittämistä ja yhteistyötä kuntien sekä kolmannen sektorin kanssa. Laajamittaisiin uusiin toimenpiteisiin tai erillisiin ohjelmiin ei tässä vaiheessa nähdä tarvetta.

Ehdotus

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi esitetyn vastineen ja ehdottaa, että aluehallitus merkitsee vastineen tiedoksi ja lähettää aloitteen ja vastineen aluevaltuustolle.

Tiedoksi

Aluehallitus

§ 26**Tiedoksi merkittävät asiat****Ehdotus**

Esittelijä: Hanna-Leena Markki

Merkitään tiedoksi.